

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Czantoria

Kod krajobrazu: 24-513.45-024

Położenie administracyjne: Gmina Ustroń, Powiat cieszyński; Gmina
Wisła, Powiat cieszyński; Gmina Goleszów, Powiat cieszyński

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Mała Czantoria - wzniesienie pokryte lasem regla dolnego widoczna ze szczytu Czantorii (fot. Adam Kaliszuk)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Czantoria
ID	1511
Kod krajobrazu	24-513.45-024
Typ, podtyp krajobrazu	3b - Z przewagą siedlisk lasowych
Typ rzeźby terenu*	E - Krajobrazy górskie
Kod mezoregionu*	513.45
Nazwa mezoregionu*	Beskid Śląski
Typ krajobrazu naturalnego*	Wyżyn i niskich gór; Dolin i Obniżeń
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Krzemianowe i glinokrzemianowe - erozyjne: pogórzy; Zalewowych den dolin - akumulacyjne: Równin zalewowych w terenach nizinnych i wyżynnych
Kod podokręgu geobotanicznego*	H.1a.5.a
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Beskidu Śląskiego
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	33
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Żyzna buczyna karpacka, odmiana zachodniokarpacka, forma regłowa
Kod regionu historyczno-kulturowego*	III.C.2
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Śląsk Cieszyński, część górską, leśną
Położenie administracyjne	Gmina Ustroń, Powiat cieszyński; Gmina Wiśła, Powiat cieszyński; Gmina Goleszów, Powiat cieszyński
Powierzchnia (ha)	1734,09

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - leśny, z przewagą siedlisk lasowych obejmujący lasy w Beskidzie Śląskim z pasmem Czantorii w sąsiedztwie Wisły.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na występowanie charakterystycznych dla regionu, dojrzałych (przeszło 100 letnich) zbiorowisk leśnych. Zbiorowiska tu występujące mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej oraz lokalnej flory i fauny, co wraz z charakterystyczną rzeźbą stanowi przykład dobrze zachowanego krajobrazu Beskidu Śląskiego. Teren jest silnie eksponowany fizjonomicznie z rozległymi widokami, co eksponuje wieża widokowa (widok na Tatry). Na obszarze jednostki występuje także grodzisko średniowieczne. Dodatkowo, uzasadnieniem jest ochrona prawna (park krajobrazowy obejmujący ponad 50% powierzchni jednostki - uzupełniający wskaźnik ekspercki).

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Jednostka wyznaczona według granicy siedliskowej lasu, nawiązująca do wąskiego grzbietu granicznego (granica Polski) z odchodzącymi od niego grzbietami wąskimi i szerokimi, rozcinanymi przez liczne małe doliny wciosowe. Grzbiety mają kulminacje w postaci wierzchołków kopulastych, porożcinane są małymi dolinami wciosowymi, występuje tu pojedyncze geostanowisko geologiczne (sztuczne odsłonięcie). Jednostka wchodzi w zasięg Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego (obejmuje dobrze zachowane krajobrazy najwyższych partii Beskidu Śląskiego, związane zwłaszcza z dominującymi na tym terenie zespołami leśnymi), Obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 (ma duże znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej związanej z występowaniem siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, które stanowią ostoję fauny typowej dla Puszczy Karpackiej). Na terenie jednostki występuje rezerwat przyrody Czantoria (ochronie podlegają dolnoreglowe zbiorowiska leśne o charakterze naturalnym) oraz stanowisko dokumentacyjne Kamieniołom Czantoria.

Walory kulturowe

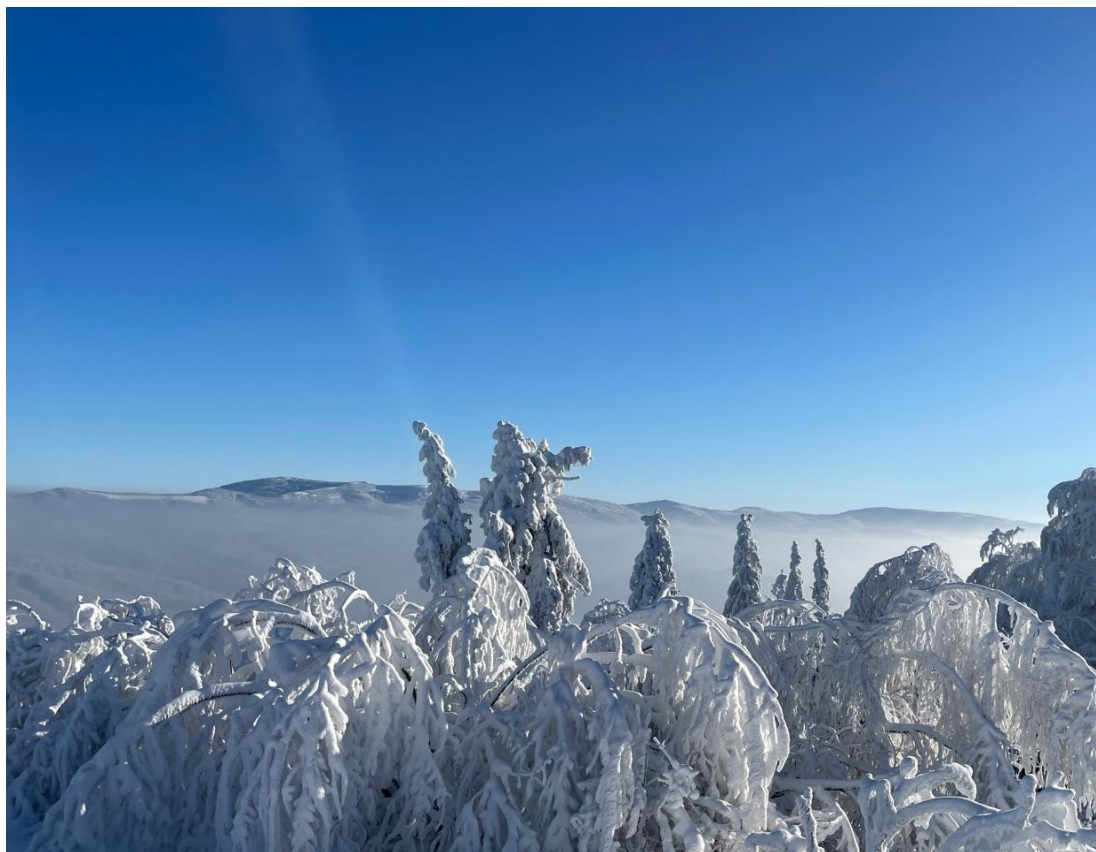
Na terenie jednostki znajduje się pomnik upamiętniający wydarzenia z czasów II wojny światowej (w rejonie Czantorii Małej) oraz datowane na średniowiecze grodzisko na Górze Grodzisko.

Fizjonomia krajobrazu

Teren w dużej mierze zadrzewiony, ekspozycja czynna (ciągi widokowe) na odcinkach szlaków turystycznych z otwarciami widokowymi. Na szczycie Czantorii Wielkiej znajduje się wieża widokowa (ekspozycja czynna) oferująca bardzo dalekie widoki i szeroką panoramę Beskidów. Punkt widokowy również przy stacji kolei linowej Czantoria. Przez obszar przebiega 9 szlaków turystycznych oraz trasy rowerowe i narciarskie.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Malowniczy widok ze szczytu Czantorii w kierunku północno-wschodnim. Na drugim planie pasmo Równicy (fot. Ewa Stefaniak)

ZDJĘCIE NR 2

Widok w kierunku wschodnim z górnej Stacji Kolei linowej Czantoria (fot. Ewa Stefaniak)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

